

MIOARA GRIGORE

CANCERUL,
DRAGOSTEA MEA

editura
Σοφία

București

CUVÂNT ÎNAINTE

Despre tot felul de forțe de atracție gravitațională

La mănăstirea din vârful dealului era hram în acea zi de primăvară. Praznicul Apostolului celui iubit al lui Hristos ne pecetluisese pe toți cu o altfel de adâncime, de vedere, de înțelegere. Cerul albastru și luminos, soarele blând, pajiștea verde... și, în această uriașă și sfântă înmărmurire, copiii noștri alergând, ca azvârliți în toate direcțiile de o neobosită forță centrifugă. Noi după ei, înfrigurați, cu răsuflările tăiate, nemaștiind care al cui este, dacă au căzut sau nu în vreo râpă sau dacă n-au rămas cumva înfipti în vreun cui, fiind multe materiale de construcție prin preajmă.

Deodată – mă opresc. Pe pajiștea cea verde, în mijlocul acestui iureș, ca și cum cineva ar fi tras ușor cortina, mi se deschide alt decor. Pe-o pătură, în liniște, cinci copii cu ochii mari cât cerul. Nu zbierau, nu se zbăteau, nu se zbućiumau și, ce-i și mai de mirare, nu erau nici ținuți cu forța. Priveau, dar în privirile lor nu era nici curiozitate, nici neastâmpăr, nici obrăznicie, ci doar un fel de uimire senină și netulburată, o așteptare suspendată, un bine neclintit. Ce îi ținea într'o asemenea unire?

Pesemne că o altfel de forță, centripetă, mult mai puternică decât cea care-i învârtea într'un vârtej nebun pe-ai noștri.

Aceeași forță văd că mă trage și pe mine cu putere către ei, fără a mă putea opune. În fața lor, mă trezesc că-i spun cu sfială mamei:

– Aveți niște copii minunați!

Așa, aproape, încep să înțeleg. Totul era ca o îndrăgostire. Forța care mă atrăsese cu siguranță izvora din mamă, și era o putere care-ar fi putut să miște negreșit pământul de pe axa lui, dacă era nevoie. Îi priveam. Nu erau din lumea aceasta. De la ochii lor mari, izbitor de senini și de netulburați, și până la hăinuțele lor de epocă, rochițe lungi, de mătase, prinse cu șireturi și cu panglici, pălării cu boruri largi de sub care se ițeau bucle blonde și zâmbete cuminiți. Păreau ca dintr'un vis, unul din acele vise atât de captivante, încât nici nu ai timp să te mai dumirești că dormi.

În schimb, în loc de orice introducere și bună-ziua, mămica lor îmi strigă, implorând:

– Rugați-vă pentru mine... Am cancer!

* * *

Aceasta a fost ziua când am cunoscut-o pe Mioara. Ca o călătorie între multe decoruri izbitor de contrastante, ce se schimbau fulgerător. De la nadir la zenit și apoi iarăși la nadir. Fără nuanțe secundare: cu ea ori râdeai în hohote, ori plângeai în hohote. Neschimbată și stabilă era doar forța aceasta de atracție care ne strângea în jurul ei, ca un magnet, pe toți, de la soțul ei, până la copii, prieteni și cei care-o citim acum.

De fapt, întreaga carte poate fi întrezărită în această întâlnire a noastră. Decoruri feerice, brusc interșanjate cu holuri de așteptare prin diverse spitale; personaje pozitive și extrem de

pozitive, în luptă toate cu celula neagră și păroasă care pândeste de prin colțurile plămânilor și sânilor; formule fizice complicate în care sânt descrise meșteșugit ecuațiile diverselor accelerații gravitaționale, de la căderi în wc-uri (și tot felul de alte wc-uri), până la „căderi în dragoste” și în uimire, peste soțul, pe scări mai mult sau mai puțin concrete. Mioara, cu surâsul ei de școlăriță, avea să priceapă, într'un târziu, că omul nu poate cădea decât înspre locul unde-și plasează centrul de greutate. „Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră” (Matei 6,21).

Drumul Mioarei, atât cel real, cât și cel livresc, devine astfel un efort uriaș de a-și plasa centrul propriei existențe din sinele său cel strâmt ca o temniță, în care se zbate deznădăjduit, întâi în ceilalți, și apoi în Dumnezeu. Și astfel, conform tuturor legilor atracției gravitaționale, atât pământești, cât și duhovnicești, căderile ajung să fie, în cele din urmă, mult așteptatele căderi în sus.

Conținând astfel o adevărată metodă terapeutică, cartea aceasta este o carte-medicament. Nu doar un „loc de dat cu capul” în care, izbindu-te (de durerile celuilalt), uiți de toate durerile proprii, ci, mai mult, un leac care-ți neutralizează orice durere din clipa în care-ți asumi durerile celuilalt ca pe ale tale. Chiar și pe cele ale doctorului care, în neputința lui de-a face binele, face răul – el fiind mai de plâns ca toți.

De-aceea, dragă cititorule, păstrează cartea aceasta nu în bibliotecă, ci în trusa de prim ajutor. Dureri de dinți, de inimă, de suflet, toate vor fi anesteziate odată ce vei începe să urmezi calea pe care-a mers și autoarea: aceea a rugăciunii pentru ceilalți, iar nu pentru sine.

Și poți începe astăzi: cu Mioara.

Anca Stanciu

CĂDEREA

Țin minte și acum: cădeam, cădeam și nu mă mai opream, și parcă însăși viața mea părea o imensă și nesfârșită cădere.

Aveam șapte ani. Eram o fetiță ireal de slabă, fragilă, sensibilă și palidă mai tot timpul. Îmi aduc perfect aminte. Mă jucam cu niște copilași puțin mai în vârstă decât mine, într'ocurte părăsită, într'un sat de lângă Târgoviște. Era o după-amiază toridă de vară. Doamne, ce cald era! Mai țin minte că în acea dimineață bunica îmi împletise două codițe, care mie-mi displăceau cu totul.

În acel moment n-aveam de unde să știu că acele două codițe aveau să ajute mai mult sau mai puțin la salvarea vieții mele.

Aveam o rochiță albă de dantelă și-mi aduc la fel de perfect aminte că nu aveam nimic în piciorușe, eram desculță, deoarece ai mei erau foarte săraci, dar ce conta... ne iubeam enorm și, în acel moment, asta îmi părea că învăluie totul într'o imensă bogăție.

Imaginile mi se derulează cu o precizie uimitoare. Alergam spre fundul curții, îndreptându-mă către un wc vechi și părăsit cu o viteză uimitoare. Alergam, alergam cu o dorință inexplicabilă de a ajunge cât mai repede acolo. Mă atrăgea ca un magnet. Amintirile – și acum, după patruzeci de ani – îmi sânt

foarte proaspete... aş fi dorit atât de mult să le mai estompez, dar niciodată nu am reuşit cu adevărat.

Mă dureau acele amintiri, dar ele trăiau odată cu mine, erau în mine, respirau prin carnea şi prin fiinţa mea şi nu le puteam scoate sub nici o formă din sufletul meu. Mă dureau şi încă mă dor toate acele momente, dar probabil că aşa e mai bine. Să trăiesc şi să re trăiesc coşmarul de-a nu putea uita nimic, de-a retrăi la nesfârşit acele senzaţii.

Ajung în final în wc. Mă aşez grăbită pe podeaua lui. Nici acum nu-mi explic cum de s'a auzit la un moment dat un zgomot puternic, atât de puternic, de parcă toată lumea s'ar fi prăbuşit sub picioarele mele...

Podeaua de sub mine se face praf şi eu alunec, alunec cu totul, alunec la nesfârşit, cu mânuţele înfipte în pereţii de pământ ai wc-ului, alunec într'o groapă imensă de „caca şi viermi”.

Impactul e atât de puternic încât iniţial văd totul negru înaintea ochilor. Dar ţin minte cum mă zbăteam, mă zbăteam continuu şi, încet-încet, privirea începe să mi se limpezească.

În jurul meu pământ, caca, viermi, frunze, chiştoace, hârtii, şi mai ales mirosul fetid de mizerie umană. Picioruşele mele încercau să se sprijine pe ceva, dar nu aveau pe ce; tot dădeam din ele, într'o disperare fără margini. Mânuţele mele încercau să se agaţe de ceva, dar pereţii de pământ ai wc-ului parcă se surpau continuu pe mine.

Ţin minte că mi s'a părut o eternitate zbaterea aceea, o zbatere inegală şi nedreaptă în acelaşi timp. Mă luptam cu un munte de caca şi nu aveam nici o şansă să-l înving. Simţeam că-mi pierd minţile. Nu aveam de ce să mă agăţ. Căutam ceva pe care să mă sprijin... nu găseam nimic stabil, nimic să reziste cu adevărat.

Țin minte, de asemenea, că începusem să nu mai am aer... aerul îmi era atât de puțin și de insuficient, ca și acum, după zeci de ani.

Nici acum nu am aer, nici acum nu știu cum să-l dozez mai bine, dar suficiente îmi sânt în schimb amintirile... suficient de dureroase. Continui să mă zbat. Marea aceea nesfârșită și fetidă de caca începe să mă acopere cu totul... din când în când, împing cu piciorușele mizeria atât de vâscoasă și urât mirositoare și reușesc să scot căpșorul la suprafață. Caca mă acoperă cu totul. Îmi intră în gură, în nas, în urechi, în ochi... peste tot sânt plină de el.

Nu mai am pe unde respira, nu pot striga după ajutor, deși îmi doresc atât de mult. Încep să obosesc. Mă înec... mă înec cu acea mare de mizerie fetidă și nu pot respira, nu pot striga după ajutor. Chinul e inimaginabil. Nu mai am putere să dau nici din mâini, nici din picioare, gura mi-e plină de caca, ființa toată mi-e plină de caca... și deodată încep să plutesc. Nu voiam decât să dorm... să mă odihnesc... încep să renunț... și nu mă mai zbat... și nu mă mai lupt, și mă las cu totul la fund, la fundul gropii, acolo unde moartea mă aștepta cu mirosul ei sfâșietor de caca. Și când am închis ochii, și când mă lăsașem înghițită cu totul de groapa aceea atât de plină de viermi, atunci, ca printr'o minune, ceva mă zgârie pe obraz, dar mă zgârie atât de tare că reușesc să deschid ochii. Era o creangă de pom, venită de nicăieri și apărută de niciunde...

Cu o ultimă sforțare, întind mânuțele și reușesc să mă agăț de creangă.

Scot un urlet sfâșietor, un urlet viu de animal scăpat de la tăiere, un urlet care îmi aruncă destul caca din gură încât să mai pot respira cât de cât și, tot în același timp, simt o usturime de nedescris pe pielea capului.

Cineva mă trăgea de codițe în sus, la lumină, la viață, la aer. Eu drumul la creangă nu dau – creanga aceea cu care am dormit alături zile și nopți, creanga aceea care m'a readus printre cei vii. Sânt scoasă la suprafață. Lumea se strânge în jurul meu de parc-ar fi văzut o nălucă.

Nici acum nu-mi explic cum de au fost alertați vecinii.

Mi se pune un furtun cu un jet de apă rece pe mine (de atunci iubesc apa foarte mult!), sânt spălată și uscată într'un mod extrem de rapid de către vecini și, tot în ziua aceea, avea să se termine viața mea de „rahat”.

Cert este că zbaterea mea din acel wc la vârsta de 7 ani a reprezentat partea mea de chin salvator, bucata mea de eternitate, minunea pe care Dumnezeu o săvârșise cu mine atunci când mă așteptam cel mai puțin. De fapt, lupta mea cu moartea din acel wc credeam că fusese cel mai grav și cel mai greu moment din viața mea.

Nici pe departe nu era așa.

De-a lungul vieții înțelesesem însă un lucru: că acea creangă apărută în wc la 7 ani și care-mi salvase viața mai apăruse, într'o formă sau alta, în cele mai teribile momente ale vieții mele. Totul era s'o recunosc ca și minune.

Dar trebuia să treacă mult timp ca să ajung să înțeleg, și mai ales trebuia să treacă multă durere, foarte multă durere.

Anii treceau...